

REPORTAGE

Bij de nachtmis zit in de kerk van Joppe een gespleten gemeenschap, juist door de toekomst van die kerk

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

De komende tien jaar verliest naar schatting 40 procent de nog actieve kerken zijn religieuze functie. Dat herbestemming niet overal in harmonie verloopt, blijkt uit een onderzoek van de Gelderse Joppe (393 inwoners). 'Helaas zijn er altijd mensen die onzin geloven.'

Pieter Hotse Smit

is regioverslaggever van de Volkskrant in Oost-Nederland.

24 december 2025, 05:00

Bewaren

Delen

In de ruim dertig jaar dat Willem Achtereekte nu verbonden is aan de rooms-katholieke kerk van Joppe, heeft hij weleens een vrolijkere kerstpreek geschreven. De lekenvoorganger vertelt erover aan de voet van de 41 meter hoge neogotische toren 'met slanke spits', die fier boven de oude eiken van het bosrijke Joppe uitsteekt.

Advertentie

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

Uit andere media

Ja, ik wil elke dag een nieuwsbrief ontvangen met de belangrijkste online artikelen uit 11 kranten.

Inschrijven

Tot zijn verdriet moet Achtereekte vaststellen dat uitgerekend de toekomst van deze kerk, waarin hij woensdagavond tijdens de nachtmis voorgaat, 'de geloofsgemeenschap splijt'. 'Ik zal in mijn preek een link leggen met de spanning in de wereld en hoe de onrust ook ons heeft bereikt.'

Het petieterige Joppe (gemeente Lochem) mag naast de kerk Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming niet veel meer hebben dan 393 inwoners, een bushalte, de Joppeschool en het Bosrestaurant, maar als het over het herbestemmen van kerken gaat, vertelt het Gelderse dorpje een groot verhaal.

40 procent

De kerk in Joppe is een van de naar schatting 1.800 kerken die de komende tien jaar uit de eredienst worden onttrokken, blijkt uit cijfers van kerkverzekeraar Donatus. Dat is 40 procent van de circa 4.500 protestantse en katholieke kerken die nu nog hun religieuze

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

bestemming. Bibliotheek bijvoorbeeld, of woonhuis, museum of huisartsenpraktijk.

Advertentie

Met het aantal afnemende kerkgangers en de dalende inkomsten is het samenvoegen van kerken al geruime tijd gaande. Vijf jaar geleden maakte de rooms-katholieke parochie in Zutphen bekend elf van de veertien kerken op te heffen. De Joppekerk bleek een daarvan, waarna al snel een toekomstplan volgde.

Inmiddels liggen de schetsen van een Rotterdams architectenbureau klaar en is er een ontwikkelaar en financier. Volgens de initiatiefnemers is het wachten op de onttrekking uit de eredienst en de handtekeningen onder een koopovereenkomst. Naast de kerk moet vervolgens een glazen uitbouw verrijzen voor een restaurant, en de pastorie wordt de receptie van een nieuw te bouwen hotel met 44 kamers naast de begraafplaats.

Tegenplan

Bij de plannen voor de kerk is, behalve de hotelkamers, een religieuze ruimte voor maximaal zeventig personen inbegrepen.

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

gemeenschap er kan blijven komen', zegt Hein Abeln, een van de initiatiefnemers. 'Door mede-eigendom houden we invloed.'

Advertentie

De initiatiefnemers komen uit de omgeving en dachten iedereen mee te hebben, maar werden vorige week 'verrast' door een tegenplan van een groep bewoners die in het rustige dorpje niet de hectiek van een hotel-restaurant wil. Zij willen de kerk zelf kopen en daarmee de huidige maatschappelijke functie behouden. Een vooralsnog anonieme, 'gefortuneerde particulier' zou het aankoopbedrag hebben toegezegd.

'Puur opportunisme', fulmineert Abeln. 'Wij doen vier jaar ons best en nu ineens dit. Niemand zit te wachten op deze opstand en een splitsing in de gemeenschap. Maar helaas zijn er altijd mensen die onzin geloven; zij worden hier opgestookt door luchtfietserij van oproerkraaiers. Die zeggen dat alles hetzelfde kan blijven, maar wij hebben al een mondelinge overeenkomst voor de koop (de parochie wil dit niet bevestigen, *red.*). Ik vrees dat dit nodeloos tot uitstel leidt.'

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

Niets minder dan afstel van ‘het commerciële plan’ is de inzet van tegenstander Julie Meijboom-de Maes Janssens. Ze is een nazaat van baron van Hövell tot Westerflier, die de kerk uit 1868 stichtte, financierde en later schonk aan de gemeenschap. Terwijl naast de kerk voor de vijftigste keer de kerststal met levende dieren wordt opgebouwd, vertelt ze waar het verzet tegen de horecaplannen plotseling vandaan komt.

Advertentie

‘Hun communicatie was nul’, zegt ze. ‘Ik kwam pas vorig jaar maart per toeval achter de plannen. Toen ik ging rondvragen, bleek dat velen dachten dat het al beklonken was. De familie van de stichter is vóór, beweerden ze bijvoorbeeld. Nou, ik niet hoor. Ik ben apert tegen. Drukte van zulke horeca past niet in deze verstilte omgeving.’

In Bas Rutgers vond Meijboom-de Maes Janssens een metgezel. Via hun website en de post kwamen naar eigen zeggen al ruim driehonderd steunbetuigingen binnen. Behalve dat velen de drukte niet willen en hopen dat de kerk in haar geheel kan

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

lezingen, krijgen de tegenstanders ook steun voor hun verzet tegen het aantasten van het Rijksmonument.

‘Ga je gang, verpruts de boel’

Abeln is ervan overtuigd dat het onderhoud van de kerk onmogelijk gefinancierd kan worden zonder horeca. ‘Het stikt van de voorbeelden dat het wél werkt wat wij voorstellen’, zegt hij. ‘En dan blijft met de eigen ruimte het kerkelijke sfeertje ook nog behouden. Wat wil je nog meer? Echt, jongens, waar maken ze zich druk over?’ En dan cynisch: ‘Maar ga je gang, verpruts de boel, want het punt nadert dat wij ermee stoppen.’

Uit vrees de relatie met de partijen te ‘beschadigen’ wil de parochie in Zutphen niet reageren. Ook lekenvoorganger Achtereekte wil niet openlijk kant kiezen. ‘Mijn zorg ligt bij de geloofsgemeenschap’, zegt hij. ‘Ouderen liggen wakker met de vraag of ze hier straks nog terechtkunnen. Gelukkig is daarvoor ruimte in beide plannen.’

Als zalvende woorden zal hij woensdagavond tijdens de nachtmis zeggen dat eenieder zich ook in deze kwestie gesteund kan voelen door de heer. ‘Hét licht in de duisternis zal er voor mijn geloofsgemeenschap zijn, hoe de toekomst hier ook uitpakt.’

 Help ons door uw ervaring te delen: [Feedback geven](#)

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

REPORTAGE KERKEN NIEUWE STIJL

Wat te doen met onze leegstaande kerken?

REPORTAGE

Nationaal museum over de Tachtigjarige Oorlog in aanbouw – en waar beter dan in Groenlo?

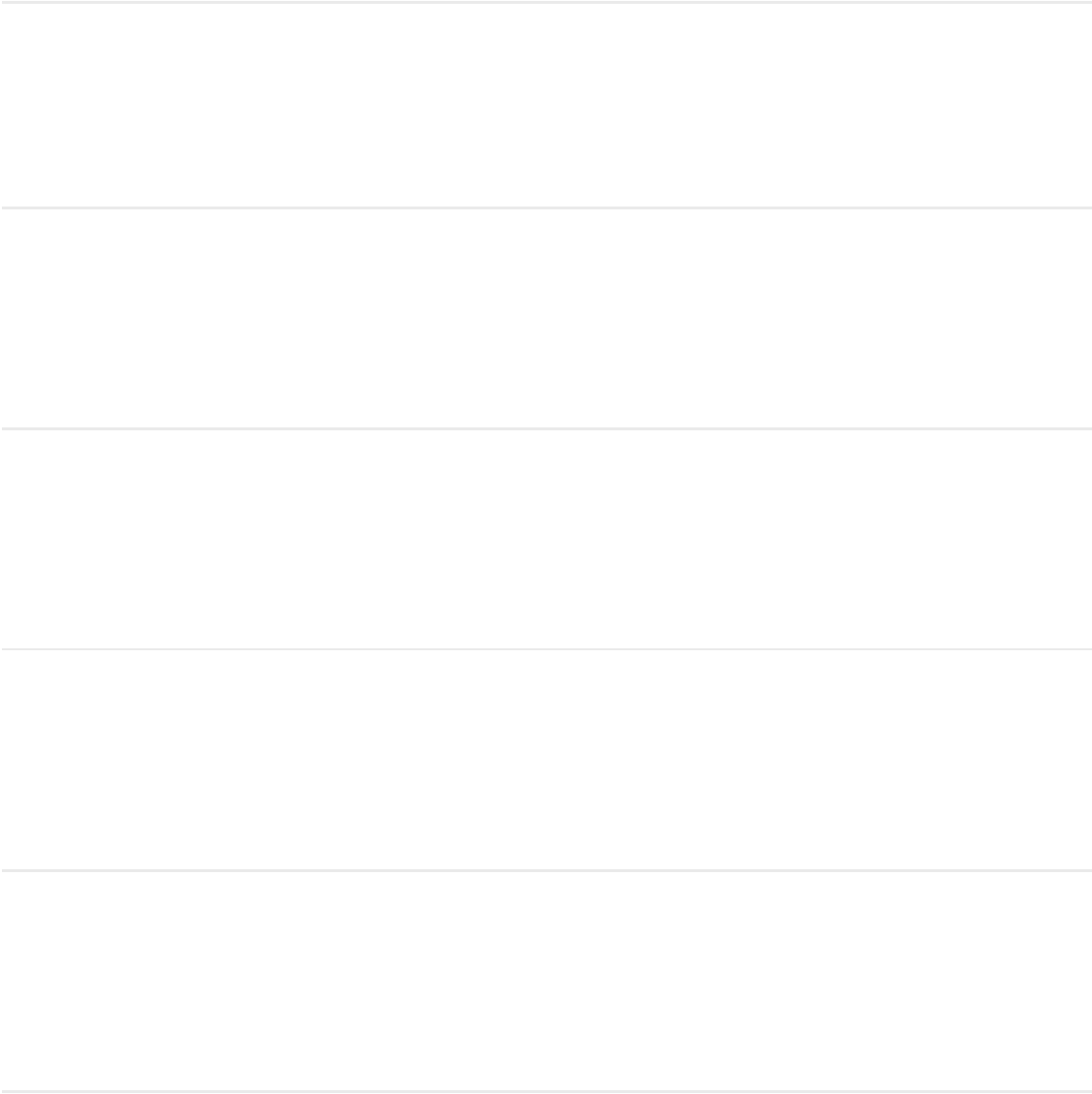
TOEN

Gereformeerde strijd laait weer op: nieuwe kerkscheuring past in eeuwenlange traditie van religieuze twisten

REPORTAGE

Paus Leo wijst tijdens bezoek aan Turkije op grote behoefte aan 'vrede, eenheid en verzoening'

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

[Contact met de redactie](#)

[Contact met de klantenservice](#)

[Privacystatement](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Toegankelijkheidsverklaring](#)

[Cookiebeleid](#)

[Privacy-instellingen](#)

[Auteursrecht](#)

[Colofon](#)

Service

[Klantenservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

(Bezorg)adres wijzigen

Adverteren

Losse verkoop

Zakelijk abonnement

Meer de Volkskrant

Over ons

Abonneren

Nieuwsbrieven

Krant

Webwinkel

Puzzels

RSS-feeds

Facebook

Twitter

Android apps

iOS apps

Navigeer

Columnisten

Recensies

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken

Archief

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

De Volkskrant is onderdeel van DPG Media.

KvK Nummer: 34172906 | BTW Nummer: NL810828662B01

© 2025 DPG Media B.V. Alle rechten voorbehouden

Home

Krant

Net binnen

Rubrieken